

เมตตาธรรม

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเป็นพระนะ เราต้องตั้งสติ อย่างเวลาออกพรรษาแล้วนะเห็นใหม่ ต้องออกออกวิเวกนะ แต่เวลาเราอยู่บ้านตาคนะ สมัยอยู่บ้านตาคท่านไม่ให้ออกวิเวก ต้องอยู่ได้ ๕ ปี ถ้าก่อน ๕ ปีแล้วออกไปโดยไม่ได้รับอนุญาตท่านจะไม่รับกลับมาเลย แล้วเวลาตอนอยู่กับท่านเราก็ตัดใจคิดว่าทำไมท่านทำอย่างนั้น

ไปดูกุฏิที่บ้านตาคสมัยโบราณนะ ว่าสมัยก่อนเรา สมัยเราก็ยังเป็นอย่างนั้นอยู่ จะมีกุฏิอยู่หลังหนึ่ง กุฏิหลังใดก็ได้แต่จะมีร้านไว้คู่กับมัน เวลาที่มีร้านไว้คู่กับมัน เพราะเราอยู่กุฏินี้มันจะร้อนใช่ไหม จะมีร้านเอาไว้เพื่อหลบร้อน สมัยก่อนอยู่บ้านตาคนี้จะมีกุฏิอยู่หลังหนึ่ง ใครจำพรรษาจะมีสิทธิ์อยู่ที่กุฏิด้วย แล้วจะมีร้านอีกหลังหนึ่งเอาไว้เวลาหลบร้อนไง

เราต้องดูว่าในพรรษาหนึ่งนี้ มันจะมีหน้าหนาว หน้าฝน หน้าร้อน พอหน้าร้อนขึ้นมาบางทีเราจะอยู่ที่ไหนกัน เห็นใหม่ เราก็ตัดใจคิดว่า อ้อ.. ครูบาอาจารย์ท่านภาวนา ท่านจะรู้ว่าจะเวลาคนภาวนา คือว่าความเป็นอยู่ของเราใน ๒๔ ชั่วโมง มันจะอยู่กันอย่างไร แล้ว ๒๔ ชั่วโมงในหน้าร้อน มันจะร้อนขนาดไหน

เราเหมือนนกนี่เห็นใหม่ เวลานกมันร้อนอยู่ในรัง เวลามันร้อน มันกางปีก มันอ้าปาก ไอ้โฮ มันร้อนของมันมาก ครูบาอาจารย์ท่านไม่ให้ออกไป ให้อยู่ครบ ๕ ปี ถ้าไม่ถึง ๕ ปี ไม่ลาออกไปหรือออกไป ท่านจะไม่รับกลับมาเลย แต่ถ้าจะไปไหน อยู่กับท่าน ๕ ปี เวลาออกวิเวกท่านก็ให้อยู่

จะบอกว่าท่านเมตตามากไป เหมือนกับที่เราเลี้ยงสัตว์ เวลาสัตว์มันร้อน คุณเวลาสัตว์เลี้ยงในฟาร์ม เวลาไก่ในฟาร์มเขานี้ เขาต้องมีพองน้ำ เขาต้องมีอากาศ ถ้าอุณหภูมิมันแตกต่าง สัตว์มันก็ไม่โต เห็นใหม่ อันนั้นเพื่อผลประโยชน์ของเขา

แต่ที่ครูบาอาจารย์ของเรา ท่านจะให้เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้มีหลักมีธรรม ให้หัวใจมันมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา ท่านยังหาที่ให้เราเห็นใหม่ แล้วท่านยังคิดว่าคนๆ หนึ่งเวลาจะอยู่ประจำในฤดูกาล จะมีความเป็นอยู่อย่างไร ท่านยังมีกุญแจให้หลังหนึ่ง มีร้าน ให้หลังหนึ่งเห็นใหม่

แล้วหลวงปู่เพียรก็พูดเหมือนกันว่า “ไม่ต้องไปไหนหรือ อยู่ภูวนาที่นี้ดีกว่า” นี่ ดีกว่า คำว่าดีกว่าเพราะอะไร เพราะว่าถ้าภูวนาขึ้นมา มันจะเป็นขึ้นได้ แต่การเที่ยว วิเวก การออกไปนี่มันเป็นเรื่องธรรมดา

เวลาท่านเทศน์ธรรมะของหลวงตา ท่านจะบอก เวลาท่านเทศน์กับพระนะ “อย่าหวังว่าอยู่ด้วยกันมันจะพึ่งพากันได้ตลอดไปนะ ท่านไม่จากผมไป ผมก็อาจจะจากท่าน ไป เราอยู่ด้วยกันเพื่อจะจากกันนะ มันต้องมีการพลัดพรากจากกันเป็นที่สุดนะ ใครอยู่ แล้วอย่าอนใจ ต้องพยายามสร้างหลักสร้างเกณฑ์ของเราขึ้นมาให้ได้”

นี่ก็เหมือนกัน การอยู่ด้วยกันนะ จะบอกว่าเราจะอยู่ด้วยกันจนตายเลยนะ เราจะ รักกันจนตาย มันต้องมีวันพลัดพรากนะ มันเป็นเรื่องธรรมดา นี่เป็นเรื่องธรรมดา แล้วนี่ เราต้องรักษาใจเรา ใจของเราๆ ต้องอยู่ของเราได้ ถ้าใจของเราอยู่กับเราได้ เราต้องดูแล เรา ความอยู่ด้วยกันมันเรื่องปกติธรรมดา ความผิดพลาดด้วยการพลั้งเผลอด้วยความ ไม่ ตั้งใจนี่อภัยกันได้

แต่ความผิดพลาดโดยตั้งใจ ด้วยความจงใจ ความจงใจเห็นใหม่ เว้นแต่การเล่น กัน การหยอกการเล่นกัน สมัยพุทธกาล เห็นใหม่ จี๊เอวกันจนพระหัวเราะจนตายเห็น ใหม่ ภิกษุจี๊เอวให้หัวเราะกันเป็นอาบัติปาจิตตีย์ เหตุเพราะภิกษุเล่นกัน แล้วเอานี้จี๊เอว คนมันบ้าจี๊ ก็สนุกกันไง จนพระนั่นช็อกตาย พอช็อกตายขึ้นมา ภิกษุเอานี้จี๊เอวกันเป็น อาบัติปาจิตตีย์ เว้นไว้แต่การเล่นกัน มันก็ธรรมดาใช้ใหม่ ธรรมดาของคน คนอยู่ด้วยกัน ก็เล่นกันบ้าง อะไรบ้าง มันก็เป็นเรื่องธรรมดา

แต่เรื่องธรรมดา ความเป็นอยู่ของเราเนะ เราเป็นพระ ถ้าเราเป็นพระขึ้นมาแล้วนี่ เห็นใหม่ เป็นพระนี่สมมุติสงฆ์ แล้วเราพยายามปฏิบัติของเราขึ้นมา ความเป็นจริงนะ คุณิ เราศึกษา ทางวิชาการเขาศึกษาขนาดไหน เขาจำเอานี้ ความจำเป็นความจริงไม่ได้นะ คุณิ

ประสบการณ์ชีวิตของเราเห็นใหม่ แต่ละพรรษาๆ เราจะมีประสบการณ์ชีวิตของเรา
ขึ้นมา แล้วประสบการณ์ชีวิตมันจะสอนเราละ นี่ประสบการณ์จากภายนอก

แล้วประสบการณ์จากภายในละ เวลาจิตมันเป็นไปขึ้นไป มันพัฒนาการของมัน
ขึ้นมา เวลามันตั้งใจตั้งสติขึ้นมา เวลาจิตมันสงบ จิตมันเป็นไป พอมันเป็นไป มันเป็นไป
ด้วยกิเลสขบถ มันเป็นไปโดยสัญญาอารมณ์ มันจะว่างอย่างนั้น มันจะเป็นอย่างนั้น มัน
จะมหัศจรรย์อย่างนั้น

เวลาไปพูดให้ครูบาอาจารย์ฟังนี่ ท่านรู้ เพราะอะไร เพราะท่านผ่านมาก่อนไง นี่คุณ
สิ เวลาพูดเมื่อวานเห็นใหม่ ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ให้เข้าสู่สำรวจ
ดวงอาทิตย์” นี่เข้าไปสู่สำรวจมัน การเข้าไปสำรวจดวงอาทิตย์ คุณสิ เวลายานอวกาศเข้าไป
มันย่อยสลายหมดนะ

นี่ก็เหมือนกัน การจะเข้าไปสู่จิตนะ เวลาเราตั้งสติ เรากำหนดพุทฺโธของเราขึ้นมา
หรือจิตเป็นสัญญาอารมณ์ขึ้นมา มันจะมีอาการของมัน มันจะรับรู้ของมัน คุณสิ มันหลอม
ละลายเห็นใหม่ เอายานอวกาศเข้าไปนี่เห็นใหม่ ไม่เหลือหรือก มันจะหลอมละลายหมด
ชีวิตนี้ตายหมดเลย

แต่เนี่ยเวลาพุทฺโธ พุทฺโธ เข้าไปนี่ ล้มสลายหมดเลยนะ พุทฺโธ พุทฺโธ ตั้งสติเข้าไป
นะ โอ๊ย สมาธิเป็นอย่างนั้น สมาธิเป็นอย่างไร คุณสิ มันก็ทำลายเรานะ มันทำลายทุกอย่าง
กิเลสมันทำลายทุกอย่าง แต่ถ้าเราเข้าไปถึงแก่นแท้ของมัน ได้เห็นใหม่ มันสงบเย็นนะ
พอมันสงบเย็นขึ้นมา เห็นใหม่

ครูบาอาจารย์ท่านพูดบ่อย แม้แต่ถ้าจิตสงบมันก็พออยู่พอกิน ใจ คำว่าพออยู่พอ
กิน มันสงบของมันนะ มันพออยู่พอกินของมัน มันรักษาตัวได้ ถ้ามันรักษาตัวได้มันเป็น
พื้นฐานของเราละ พื้นฐานของเราเพราะอะไร เพราะธรรมชาติของจิต

ธรรมชาติ คุณสิ คุณมีอากาสสิ เวลามันเปลี่ยนแปลงขึ้นไป มันเปลี่ยนแปลงโดย
ธรรมชาติของมัน แล้วมันเปลี่ยนแปลงแล้วมันอยู่ของมันได้ ใจของเราเปลี่ยนแปลง
ตลอดเวลาละ แล้วเปลี่ยนแปลงไปอย่างนี้ แล้วถึงที่สุดเห็นใหม่ เราจะต้องซร่าคร่ำคร่า
ไปเป็นธรรมดา

นี่ไง ว่าธรรมะนี้ทุกอย่างมันเป็นธรรมชาติ มันเป็นธรรมชาติของมันอยู่แล้วแหละ แต่ผู้ที่ได้ศึกษาธรรมชาติแล้วรู้จักธรรมชาติขึ้นมาดี รู้จักธรรมขึ้นมา สิ่งต่างๆ เห็นใหม่ อริยสัจเป็นธรรมชาติใหม่ ? เป็น เป็นสมมุติทั้งนั้นล่ะ เป็นความจริงทั้งนั้นแหละ มันเป็นความจริงอันหนึ่งเห็นใหม่

สัพเพ ชัมมา อนัตตา สภาวธรรมเป็นธรรมดา สิ่งต่างๆ เป็นธรรมดา มันเป็นอนัตตา พอมันเป็นอนัตตาเห็นใหม่ สัพเพ ชัมมา อนัตตา แล้วนี่อัตตา.. อนัตตา นี่มันเป็นของมัน อัตตานี้ อัตตานะมันอยู่ในหัวใจของเรา มันยึดมันของมัน มันยึดของมันโดยที่เราไม่รู้ตัว เราคิดว่านี่เป็นความดีความชอบ นี่เป็นวิชาการ นี่เป็นความรู้ของเราไง เราไปยึดความรู้ของเรา

ความรู้เราเชื่อถือได้ใหม่ ความรู้ความเห็นของเรานี้มันเป็นจริงใหม่ มันพอเชื่อถือจริงจังได้ใหม่ ความรู้ของเรานี้ แต่ถ้าเราศึกษาของเราเห็นใหม่ ความรู้นี้เป็นประสบการณ์ไง ประสบการณ์ที่มันจะเป็นไปไงเห็นใหม่ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอันหนึ่งนะ ความเป็นจริงในใจของเราเป็นอันหนึ่งนะ มันเป็นอีกอันหนึ่งเห็นใหม่

ประสบการณ์ในชีวิตนั้นนะ คูสิ เราพรรษามากขึ้นมา ๕ พรรษา ๑๐ พรรษาขึ้นมา แต่ละองค์ขึ้นมาเห็นใหม่ นี่ประสบการณ์ของเรามีขึ้นมา แล้วเราบวชตอนแรกเห็นใหม่ ภิภุใหม่ทนได้ยากต่อคำสอนของครูบาอาจารย์ นี่จ้ำจี้จ้ำไช ฮู.. น่าเบื่อมากเลยเห็นใหม่ ภิภุใหม่ทนได้ยาก พรรษา ๑ พรรษา ๒ ไปเรื่อยๆ เห็นใหม่ พอพรรษา ๕ ถ้าภิภุที่ฉลาด ๕ พรรษาขึ้นไปพ้นจากนิสัย

พ้นจากนิสัยขึ้นไป คูสิ เช่น สวดปาติโมกข์ ใครสวดปาติโมกข์ได้นี้จะเข้าใจนะ ว่าเวลาเราสวดปาติโมกข์ได้นี้ กับธรรมวินัยที่เราจำได้แม่นยำ ท่องคล่องปาก ถ้าการกระทำของเรามันจะรู้เลยนะ มันจะรู้ว่าเราผิดวินัยข้อนั้นๆ มันเตือนนะ มันเตือนเราเลย ว่าควรหรือไม่ควรเลยล่ะ

แต่ถ้าเราท่องปาติโมกข์ไม่ได้นี่นะ ปาติโมกข์มันก็อยู่ในหนังสือก็ธรรมดานั้นแหละ แต่ใจเรามันจำไม่ได้เห็นใหม่ นี่ความจำ ภิภุผู้ฉลาด พ้น ๕ พรรษาไปแล้วพ้นจากนิสัย แล้วพอพ้นจากนิสัยไปไหนแล้วไม่ขอนิสัยมันก็ไม่เป็นอาบัติเห็นใหม่

คำว่าพินีสัย มันเหมือนบรรลุนิติภาวะนี้ มันเอาตัวรอดได้ มันฉลาดในธรรมวินัย ในความผิดพลาดใจ มันไม่ถึงกับว่า.. คูติ เวลาพระบวชใหม่ เห็นไหม ปาราชิก ๔ ถ้าล่วงปาราชิก ๔ ไปแล้วนี่ มันขาดจากพระโดยธรรมวินัย มันเป็นไปเลยเห็นไหม นี่มันอันตรายใจ มันถึงต้องพินีสัย มีครู มีพี่เลี้ยง มีคนคอยดูแล

แต่ถ้าผู้ฉลาดแล้วพ้นจากนิสัยเห็นไหม ความศึกษาอย่างนี้มันยังเป็นประโยชน์มากเลย นี่ขนาดว่าพระธรรมวินัยที่เราจำมานะ เราท่องจำจนคล่องปาก ผู้ที่สวดปาติโมกข์แล้วต้องทวนทุกวันๆ ทวนทุกวันให้คล่องปากใจ มันเป็นอานิสงส์ มันเป็นอานิสงส์ที่จะรักษาตัวเองด้วย มันเป็นอานิสงส์เวลาเราลงอุโบสถ เราได้สวดอุโบสถ ได้ทำการแทนพระพุทธรูปเจ้าด้วย

แต่เดิมพระพุทธรูปเจ้าเป็นผู้สวดปาติโมกข์เอง แล้วเห็นไหมเวลาสุดท้ายแล้วภิกษุไม่สะอาดบริสุทธิ์ พระพุทธรูปเจ้าแสดงปาติโมกข์มันจะเป็นโทษกับภิกษุองค์นั้น พระพุทธรูปเจ้าเลยยังไม่แสดงปาติโมกข์ จนเวลาล่วงจนจะอรุณนะ พระอานนที่นิมนต์แล้วนิมนต์อีกเห็นไหม

พระพุทธรูปเจ้าบอกว่า “สงฆ์นั้นไม่สะอาด ถ้าเราแสดงไปแล้วสงฆ์องค์นั้นจะแตกเป็น ๘ เลียง พระอนุรุทธะกำหนดจิตคุณนะ ไปเอาออกเลยนะ ไปเอาพระ ๒ องค์นั้นออกไป เดียวนี้บริสุทธิ์แล้ว

พระพุทธรูปเจ้าสะท้อนใจมาก “ต่อไปนี่เราจะไม่แสดงปาติโมกข์แล้ว จะให้พวกเธอแสดงแทน” แล้วเราก็สวดปาติโมกข์แทน นี่อานิสงส์นะ เวลาผู้แสดงปาติโมกข์ นี่อานิสงส์ในการลงอุโบสถมันก็เป็นบุญกุศลอันหนึ่ง อานิสงส์ที่รักษาตัวเองรอดมันก็เป็นบุญของเราอีกอันหนึ่ง รักษาตัวเรารอด รักษาตัวเราดี นี่พูดถึงจากภายนอก

แล้วจากภายในเห็นไหม ถ้าเราตั้งจิตจนจิตเราสงบเข้ามา สิ่งทีประสพการณ์อันนี้ มันก็จะรักษาจิตของเรา อันนี้รักษาตัวเรา ที่เป็นสมมุติสงฆ์ให้รอดจากความเป็นอยู่ รอดจากชีวิต รอดจากการผิดธรรมวินัย แต่ธรรมวินัย รอดจากการทำผิดทางวินัยทางพุทธศาสนา

แต่ถ้าหัวใจเราเป็นธรรมขึ้นมาเห็นใหม่ เวลาทำจิตสงบขึ้นมา จิตมันสงบเข้ามา จิตสงบขึ้นมา หนหนึ่ง ๒ หน ชำนาญในวิธี แล้วทำจิตสงบได้มากขึ้นๆ เห็นใหม่ ถ้าทำจิตให้สงบได้มากขึ้นๆ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ถ้าเรามีความชำนาญ สมาธิมันจะเสื่อมไปไหนล่ะ

สิ่งที่ยังทำไม่ได้นี้ สมาธิไม่เข้มแข็ง สมาธิอ่อนแออยู่ที่ใช้ปัญญากันไป ปัญญาที่เราใช้ของเรา ถ้าเราฝึกของเราไปนะ ฝึกโดยตั้งใจของเรา เราทำมาอย่างนี้ เราก็ทำมาอย่างไรก็แล้วแต่เราดันไปข้างหน้าอย่างเดียว มันจะเสื่อม มันจะอะไร มันเสื่อมแน่นอน

ดูสิ ดูไฟเห็นใหม่ ที่ติดไฟนี้ เวลาเราจุดไฟนี้ ลมพัดมันก็ดับแล้ว กว่าเราจะไปจุดไฟในเตาให้ไฟในเตามันติด นี่ก็เหมือนกัน กว่าเราจะตั้งสติขึ้นมา ตั้งสติพุทโธ พุทโธ พุทโธ กว่ามันจะเป็นไปนะ พุทโธทีหนึ่งมันก็จุดไฟได้สักทีหนึ่งเพื่อไปจุดฟืน ฟืนก็คือหัวใจที่มันยังดับๆ อยู่ในมันติดไฟขึ้นมา พอติดไฟขึ้นมาเห็นใหม่พลังงานมันเกิดแล้ว

เวลาพูดถึงว่าเข้าไปสู่ดวงอาทิตย์ ดวงอาทิตย์มันเป็นธรรมชาติอยู่แล้ว เป็นพลังงานอยู่แล้ว แต่ในใจของเราปฏิบัติสันทิสนะ จิตปฏิบัติสันทิสนะ จิติจิต อวิชชาเกิดจากจิติจิต ถ้าจะไปแก้วิชชา ถ้าเข้าถึงจิติจิตก็กลับมาแก้วิชชา กลับมาทำลายอวิชชา

นี่ก็เหมือนกัน จะแก้กิเลสนะ ถ้าไม่เข้าไปสู่จิต ถ้าไม่เข้าไปสู่สมาธิจะเอาอะไรไปแก้มัน แล้วสมาธิเห็นใหม่ หลวงตาท่านพูดประจำว่า “สมาธิจับไว้ ปัญญาตัด” สมาธิจับไว้เห็นใหม่ ถ้าจิตมันสงบเข้าไปแล้วเข้าไปถึงจิตเห็นใหม่ เพราะกิเลสมันเกิดจากจิตใจใหม่

พอกิเลสมันเกิดจากจิต สมาธิมันเข้าไปถึงจิตใจใหม่ นี่เข้าไปเห็นสถานที่เกิดของมัน แล้วใช้ปัญญาใคร่ครวญมัน หามัน จับมันให้ได้ ถ้าจับได้ปัญญามันจะตัด คลี่คลายมันออกมา ปัญญาจะคลี่คลายมันออกมานะ ว่าสิ่งนั้นเป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริง สิ่งนั้นให้ผลหรือให้โทษอะไรกับเรา ปัญญามันก็เกิดขึ้นมา เห็นใหม่

นี่สมาธิจับ ปัญญาตัด แต่ปัญญาขณะที่ฝึกฝนอยู่นี้ ถ้ามันจับ มันตัดขึ้นมา มันก็แหวกพงหญ้าเข้าไป แหวกพงหญ้าแหวกจากความสกปรกโสโครกเข้าไปสู่หัวใจ

นี่ก็เหมือนกัน ปัญญาที่เราใช้มันเป็นปัญญาสามัญสำนึกเห็นใหม่ ปัญญาที่เขาถูกเหยียดหยามกันเห็นใหม่ ว่าสมณะ สมณะ สมาธิคือหินทับหญ้า หินทับหญ้า มันจะทับหญ้าอย่างไร คำว่าหินทับหญ้านี้เปรียบเวลาท่านแก้ลูกศิษย์ลูกหา ที่เวลาจะภาวนาไปแล้วว่าสิ่งนี้จะป็นธรรม มันก็เป็นหินทับหญ้าไว้ มันยังไม่เป็นความจริง เพราะหินทับไว้ พอเปิดมันก็จะงอกงามขึ้นมา

แต่การเข้าสมาธินี้ หินทับหญ้าใหม่ คนเข้าสมาธินี้ มันยังไม่เกิดสมาธิ มันจะมีหินที่ไหน มันไม่มีหินนะ มันจะไปทับหญ้าที่ไหน หญ้าคือกิเลสใจใหม่ มันต้องมีหินมันถึงไปทับหญ้าได้ใจใหม่ ถ้าไม่มีหินเอาอะไรไปทับมัน

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าไม่มีสมาธิจะเอาอะไรไปทับมัน หินทับหญ้าๆ ก็เลยกลัวกัน หินก็ไม่มี หญ้าก็ไม่มี แล้วกลัวว่าจะป็นหินทับหญ้านะ แล้วจะป็นปัญญา มันก็เลยไกลกว่าความจริงใจ มันไกลจากความจริง ไกลจากข้อเท็จจริงไป มันป็นปัญญาสามัญสำนึก มันไปป็นโลกียปัญญาใจ มันป็นปัญญาอบรมสมาธิ

ถ้ามันป็นปัญญาอบรมสมาธินี้เราก็ดั้งใจ ดั้งใจแล้วทำของเรา ใช้ปัญญาไปได้ คำว่าใช้ปัญญาไปได้ก็เหมือนกับการฝึกหัดงานนะ เราจะมี ความชำนาญทางใด เห็นใหม่ ทำงานทางไหน

คูสิ คนพิการนะ เขายังฝึกอาชีพได้เลยนะ เห็นใหม่ คนพิการเขาใช้เท้าวาดรูปนะ เขาใช้เท้าหากินนะ เขายังทำงานได้ แล้วนี่จิตของเราก็มึ่ ความเป็นจริงของเราก็มึ่ เราไม่ใช่พิการ ยิ่งหัวใจนะ คนพิการมันก็ภาวนาได้ คนพิการก็พิการแต่ร่างกายนะ

คูสิ พระอรหันต์ในสมัยพระพุทธเจ้านะ ค่อมเตี้ยก็มี ป็นพระอรหันต์เยอะแยะ พระอรหันต์นะ เรื่องนี้มันเรื่องบุญกุศลใจใหม่ การเกิดมานะ รูปร่างหน้าตามันป็นเรื่องของบุญกุศลนะ ชีวิตนี้ อายุยืนยาว อายุสั้น มันก็เป็นบุญกุศล น้มนุญสมบัติ สีล ๕ ใจ

ใครถือศีลดี ใครรักษาศีลดี เห็นใหม่ เราไม่ได้ฆ่าสัตว์ตัดชีวิตนะ ชีวิตเราจะยืนยาว การฆ่าสัตว์ตัดชีวิต การรังแกกันนะ ทำให้อายุเราสั้นลง ใครที่ได้เสียดละมา คนนั้นทำหน้าที่การทำงานได้ประสบความสำเร็จ การเสียดละทาน เห็นใหม่ พระสีวลีเป็นผู้ให้ทานได้มากที่สุด เห็นใหม่ ใครรักษาศีล กามเมตฺตุนิจาจาเรา เราไม่ผิดครอบครัวใคร

ครอบครัวเราก็เริ่มเย็นเป็นสุข เพราะสมบัติมันทำมา มุสา สุรา นี่ทั้งนั้นแหละ มนุษย์สมบัติ คือ ๕ คือมนุษย์สมบัติ เรามีศีล ๕ ที่ดี มีมนุษย์สมบัติที่ดี

แต่ได้มนุษย์สมบัติขึ้นมาแล้วนี่ สิ่งใดมันเข้ม สิ่งใดที่มันทำมามาก สิ่งใดที่ทำมาน้อย มันก็มีคุณค่าแตกต่างกัน ชีวิตของมนุษย์เลยหลากหลายไม่เหมือนกัน ไม่เหมือนกัน เพราะอะไร เพราะการกระทำ เพราะศีลธรรม มันเป็นสิ่งที่ทำมา มันเป็นกรรมมา นี่มนุษย์สมบัติ มันไม่มีค่าเท่ากัน นี่เรื่องจากภายนอก

เรื่องจากภายในเราทำแต่ของเรา เราตั้งสติให้ดี เราประพฤติปฏิบัติของเราให้ดี รักษาใจเรา ต้องรักษาใจเรานะ อยู่ที่ไหนก็อยู่ได้ถ้ามันเข้าใจเรื่องโลก ช่วงแสวงหาเห็นใหม่ ออกวิเวก ออกหาความสงบสงัดของหัวใจก็ออกแสวงหา แต่ถ้าจิตมันวิเวกแล้ว มันอยู่ที่ไหนก็อยู่ของมันได้ ถ้าอยู่จะอยู่ของเราเห็นไม่ ชีวิตมันก็เป็นอย่างนี้แหละ

คนที่อยู่ทางโลก ถ้าไม่สนใจในศาสนาเลย เขาก็สนุกสนานไปกับการใช้ชีวิตของเขา แต่ถึงเวลาที่สุดทุกคนมันก็หาที่พึ่ง ก็หาไม่ทัน แต่เวลาเราเห็นทางโลกมันทุกข์มันยากอยู่แล้ว เราใช้ชีวิตก็เหมือนกัน พระก็มีชีวิตนะ พระก็ใช้ชีวิตของเราเห็นใหม่ ในปัจจัยเครื่องอาศัยเราก็ต้องมีชีวิตของเราเหมือนกัน ปัจจัย ๔ เครื่องอาศัย

แต่ในชีวิตของพระมันได้เปรียบนะ เหมือนนักรบ แม้แต่กองทัพนะ ฝ่ายพลธิการ ฝ่ายสนับสนุน กองทัพหน้า กองทัพต่างๆ มันออกสู้ข้าศึก เราเห็นใหม่ เราได้เปรียบมากเลย เพราะเขาให้โอกาสมาก ให้เราได้ต่อสู้กับกิเลสของเราเอง ข้าศึกก็คือกิเลสในหัวใจของเรา ถ้าเราเข้าไปพิสูจน์ เข้าไปตรวจสอบของเรา

แต่ทางฆราวาสเขา เวลาเขาจะออกวิปัสสนา ออกต่อสู้ของเขา ออกประพฤติปฏิบัติของเขา เขายังต้องมีหน้าที่การงานทางโลก เขาต้องหาปัจจัยเครื่องอาศัย เขาต้องมีหน้าที่การงานหลายอย่าง แล้วเขาก็มีความทุกข์ของเขา

แต่ของเรานี้เราเสียสละมาแล้ว เรามีหน้าที่ต่อสู้กับกิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจของเราเลย เราที่ต้องต่อสู้ของเรา เราพยายามต่อสู้ พยายามทำ ฟีกฝนขึ้นมาให้ได้ ถ้าฟีกฝนขึ้นมาได้ มันก็เกิดความจริงขึ้นมา ล้างจะความจริงขึ้นมา ประสบการณ์ชีวิต

ประสบการณ์ของชีวิตพระก็อย่างหนึ่ง ประสบการณ์ของการประพฤติปฏิบัติถ้ามันเป็นจริงขึ้นมามันเป็นอีกอย่างหนึ่งนะ เป็นอีกอย่างหนึ่งเห็นใหม่ มันรับรู้ได้นะ

ผู้ที่มีคุณธรรมในหัวใจเรารับรู้ได้เลยว่ามันมีเมตตาคารม จริตนิสัยอย่างหนึ่งนะ ครูบาอาจารย์ของเราที่ประพฤติปฏิบัติมา ที่ผ่านมานี้ เห็นใหม่ จริตนิสัยก็อย่างหนึ่ง

แต่ ! แต่คนที่มีความคุณธรรมในหัวใจ อย่างเช่น ครูบาอาจารย์ของเราที่วานี้เห็นใหม่ แม้แต่ชีวิตประจำวันของท่านก็.. ทุกคนเห็นใหม่ ดูชีวิตของคนลี ผ่านจากทารกน้อยมา ที่นั่นแหละ เติบโตมาจนชีวิตมีอายุมากขึ้นมา จนเป็นผู้แก่เฒ่าชราขึ้นมา ประสพการณ์ชีวิตมันมีไง

สิ่งต่างๆ ที่เวลาประพฤติปฏิบัติก็เหมือนกัน แล้วเราจะต้องทำให้มีศาสนทายาท ต้องการให้มีผู้ปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นหลักเป็นเกณฑ์ของศาสนานะ เป็นหลักเป็นเกณฑ์ ! โรงพยาบาลไม่มีหมอเนี่ย คนไข้เข้าไปก็ไปนอนรอหมอ

นี่ก็เหมือนกัน ในพุทธศาสนาถ้าไม่มีคนที่ทรงคุณธรรมไว้เลย เราจะแก้ไขอย่างไร จิตใจนี้เวลามันคิดขัดขึ้นมา เหมือนคนไข้ ถ้าคนไข้ไปโรงพยาบาลไม่มีหมอนะ คนไข้ก็ต้องรักษาตัวเอง คนไข้ก็พยายามทำตัวเองให้เข้มแข็งขึ้นมา ให้ร่างกายแข็งแรงขึ้นมา ให้ไข้มันหายไป เพราะเรารักษาไม่เป็น เราก็ต้องช่วยเหลือตัวเอง

นี่ก็เหมือนกัน เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์เราก็ต้องค้นของเราไปเอง มันมีอะไรผิดพลาดขึ้นมาก็ต้องแก้ไขของเรา แก้ไขเสียเวลามากนะ

ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะนะ ทำให้เราเสียเวลา เสียเวลามาก แล้วถ้าผิดพลาดก็ออกนอกทางไปเลย ถ้าไม่ออกนอกทางไปเลยก็กว่าจะแก้ความลึกลับสงสัยของเราเนี่ยแหละ ฮือ.. อย่างนี้มันเป็นหรือไม่เป็นเนี่ย อย่างนี้มันพิสูจน์แล้วอย่างไรเนี่ย มันก็ต้องหาทางแก้ไข

แต่ถ้าฟังทำกรรมขึ้นมาเนี่ย ถ้าเป็นกรรมของครูบาอาจารย์ที่เป็นกรรมจริง มันจะเข้ากัน กรรมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เว้นไว้แต่เดี๋ยวนี้ เข้มทิศที่มันชี้ผิด เห็นใหม่ เรามีความผิดพลาดในใจของเราแล้ว เจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาแก้ไขตัวเองไม่ได้แล้ว แล้วยังมีตำราที่จะชี้ผิด โอ้โฮ เข้ากันได้เลยเห็นใหม่ ออกนอกกลุ่มไปเลย

แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์นะ ท่านคอยชี้เรา ท่านคอยเตือนเรา คำเตือนนั้นกิเลสมันไม่ยอมรับนะ กิเลสไม่ค่อยยอมรับ มันจะเป็นอย่างนั้นไปได้อย่างไร มันเป็นเรื่องสุดวิสัย มันเป็นอย่างนั้นไม่ได้หรอก มันต้องเป็นอย่างที่เราเป็นนี้ เพราะมันพิสูจน์

อย่างที่เราเป็นนี้เพราะเราเกิดจากอวิชชา เราเกิดมานี้เรามีวิชชามากับจิตเห็นใหม่ จิตที่มันเกิดมานี้ ถ้าไม่มีอวิชชามันจะเกิดมาได้อย่างไร ถ้าเกิดขึ้นมานี้ แล้วอวิชชาเห็นใหม่

“มารเอย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราจะไม่ดำริถึงเจ้าอีกแล้ว เจ้าจะเกิดจากจิตของเราไม่ได้อีกเลย”

แต่มันอยู่เต็มหัว มันครอบงำอยู่นี่ “มารเอย เธอเกิดจากความดำริของเรา” ใ้หนี่ความคิด ความอ่าน ความเห็นนี้ มารมันอาศัยมาด้วย ที่นี้อาศัยมาด้วยมันก็หลอกล่อเห็นใหม่ กิเลสบังงา บอกว่าสิ่งนี้เป็นกิเลส เพราะธรรมชาติของพระพุทธเจ้าแจหน้ากิเลสไว้แล้ว ว่ากิเลสนี้ทำให้เราเกิด กิเลสทำให้เราทุกข์เรายาก

ที่นี้พอความคิดของเรานี้มันบอกว่า “กิเลสนะ”

เราบอกว่า “ไม่ใช่กิเลสหรอก นี่เป็นธรรมชาติ” แน่... กิเลสมันบังงาใจ

บอกธรรมของพระพุทธเจ้านะ พระพุทธเจ้าบอกว่าปล่อยวางอย่างนี้นะ ปล่อยวางนะ คูลิ คูลิไฟนะ สันตติ.. เทียนนะ มันจุด มันติดไฟเห็นใหม่ สันตติ มันต่อเนื่อง มันเผาไหม้ มันให้แสงสว่าง ให้ทุกอย่างพร้อมนะ

จิตเห็นใหม่ เวลาปฏิบัติไปนี้ ถ้าเป็นคุณธรรม จิตเป็นสมาธิ จิตที่มีหลักมีเกณฑ์ ขึ้นมานี้ มันมีความสุขของเรา เป็นความสุขของเรา ถ้ามันต่อเนื่องมันจะเผาผลาญเหมือนเทียนเผาไปทั้งเล่มเลย มันจะให้แสงสว่าง ให้ปัญญา ให้ความเห็นกับเรา แต่พอมันมีความสงบนิดหน่อยเห็นใหม่ โอ๊ย นี่นิพพาน นี่นิพพาน เห็นใหม่ เทียนจุดแล้วก็ดับ จุดแล้วก็ดับ มันจะเผาไหม้ มันให้แสงสว่างกับจิตนี้ไปตลอดรอดฝั่งใหม่

นี่ก็เหมือนกัน เวลากิเลสมันบังเงาๆ อย่างนี้ไง บังเงาให้เราเห็นผิดว่านี่เป็นเป้าหมาย นี่เป็นวิธีการไม่ใช่เป้าหมาย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดในพระไตรปิฎกมันเป็นวิธีการทั้งนั้นละ

เป้าหมายของเราคือการชำระกิเลส ชำระกิเลสมันต้องมีเหตุมีผลสิ มันมีการกระทำใช่ไหม เราต้องชี้หัวมันแล้วประหัดประหารมัน มันตายต่อหน้า กิเลสมันตายต่อหน้า เวลากิเลสขาดๆ ต่อหน้าเลย

นี่ไม่มีสิ่งใดๆ ไม่มีอะไรขุบขอบเลย กิเลสไม่ได้ถลอกเลยนะ จะฆ่ากิเลสแล้วเวลาดูเข่าฆ่ากัน ทางโลกเข่าฆ่ากันนี้ มันต้องเลือดตกยางออกคนนั้นถึงตายนะ นี่เข้าไปลูบๆ คลำๆ นะ แล้วบอกว่ากิเลสตาย มีคุณธรรมขึ้นมาในหัวใจ มันเป็นไปได้อย่างไร มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ใช่ไหม

นี่กิเลสมันบังเงาใจ ทั้งๆ ที่เรามาปฏิบัติไง เรามาปฏิบัติ เราเชื่อธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราตั้งใจจะประพฤติกิเลสปฏิบัติอยู่นี่ เวลามันเป็นไปขึ้นมาทำไมให้กิเลสมันบังเงา คำว่ากิเลสบังเงาเนี่ยมันทุกข์ยากนะ เพราะเราต้องลงทุนลงแรงใช่ไหม

เขามาถามบ่อย “ง่วงเหงาหาวนอน ทุกอย่างทำแล้วก็ง่วงเหงาหาวนอน นิ่งก็ตก ภาวังก์ตลอดเลย”

เราพูดกับเขาประจำนะ “แก่ง่ายๆ เลย อดอาหาร !” คูสิ เวลามันหิวขึ้นมามันจะนอนไหม มันจะง่วงไหม อดอาหารนี้

แต่อดอาหารนี้ เราอดอาหารเป็นแล้ว เราผ่อนอาหารเป็นแล้ว เราก็ต้องใช้ปัญญาของเรา เราจะหล่อเลี้ยงอย่างไรพอให้เป็นไป ฉันทอดดำรงชีวิตอย่าให้อิ่ม อย่าให้เข้าไปพอกพูน อย่าให้เข้าไปกคทับเห็นไหม แก่ได้ ! ครุบาอาจารย์ท่านแก่ได้ ถ้าจริตนิสัยมันตรงกัน ถ้าไม่ตรงกันเราก็แก้ไขทางอื่น มันก็ต้องแก้ไขของเราไป

สันตติ.. เทียนนะ เวลาเราจุดขึ้นมาเทียนมันให้แสงสว่าง มันติดตลอดเวลา ความเพียรของเรานะ “ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ” ถ้าความเพียรของเรามีนะ มันจะให้ผลกับความสุขกับเราไง ธรรมมันจะต่อเนื่องไง อย่าให้กิเลสมันบังเงาใจ ศึกษาธรรมะมาแล้วนี่

ปฏิบัติไปนี่มันจะว่าง โอ๊ย โสดาบันมันจะปล่อยอย่างนี้ สกิทาคามีมันจะปล่อยอย่างนี้
อนาคามีนะ มรรค ๔ ผล ๔ โอ้อโฮ เป็นไปหมดเลย

มันบังเงาเห็นใหม่ พอมันบังเงาขึ้นมานะ เวลามันเสื่อมไปนะทุกข์ ๒ ชั้น จิต
เสื่อมนี้ทุกข์กว่าจิตปกติอีก จิตปกติธรรมดาเราไม่มีใช่ไหม เราก็ยังไม่รู้ว่าเป็นอย่างไร ถ้า
มีแล้วมันเสื่อมไป อู้อู.. มันคับแค้นใจนะ มันคิดคั่นอยู่ในหัวใจเห็นใหม่

เราก็ต้องตั้ง... แล้วแก้อย่างไรละ.. แก่ก็ต้องอดอาหาร ฝ่อนอาหาร

ครูบาอาจารย์นะ หลวงตาท่านก็คิดมา ๑ ปีกับอีก ๖ เดือน ครูบาอาจารย์ท่านคิด
มานี่เป็นประจำ เวลาจิตเสื่อม คนปฏิบัติเนี่ยะ ผู้ที่ปฏิบัติเนี่ยะ พระสงฆ์เราต่างๆ ผู้ปฏิบัติ
มันจะเดินไปข้างหน้าข้างเดียวโดยที่ไม่เสื่อมไม่อะไรเลยนี่มันเป็นไปได้หรือหอก มันมี
จิตเสื่อม มันมีปัญหาไปพิจารณาไปแล้วนี่ มันออกนอกกลุ่มนอกทางนี่ มันเป็นเรื่องธรรมดา
เลย

ดูขั้บรรลิต คนขั้บรรลิตมันจะชำนาญขนาดไหน ถ้ามีบุญกุศลของเขานี้ บุญกรรมด้วย
เขาจะไม่เกิดอุบัติเหตุ เขาจะไม่เกิดสิ่งใดเลย แต่เราไปบนถนนมันจะมีไหมละ มันก็มีบ้าง
มันมีบ้างนะ เพราะเราไปทุกวันนะ มันต้องมีอุบัติเหตุบ้าง

นี่ก็เหมือนกัน ภวานาจะไม่ผิดพลาดนะ เราอยู่กับมันมาทั้งชีวิต จะไม่ให้ผิดพลาดนี้
มันเป็นไปได้อย่างไร มันเป็นไปได้หรือหอก มันก็มีผิดพลาดของมันบ้างเป็นธรรมดา พอ
ผิดพลาดขึ้นมาแล้ว เราก็ให้กำลังใจอย่างนี้ไง ให้กำลังใจกับเรา ให้มันเข้มแข็ง ให้มัน
ต่อสู้ ให้มันทำของมันไป

ถ้ามันเข้มแข็งต่อสู้เห็นใหม่ เวลาจิตเสื่อมไป จิตเสื่อมก็ต้องแก้ จิตไม่มีเลย จิตที่
มันเป็นไปก็ต้องพยายามตั้งหลักเกณฑ์ของเราขึ้นมาให้ได้ เวลามันเสื่อมก็ต้องแก้ พอแก้
ขึ้นมา เราต้องแก้ของเราเองนะเห็นใหม่ ของอะไรที่มันเป็นดินพอกหางหมูนะ ปล่อยไว้
นานเกินไปมันทำให้แก่ยาก

นี่ก็เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ของเราอยู่กับหลวงตาท่านจะให้กระฉับกระเฉง ให้
ไม่จมกับความรู้อ้าว ก็ตรงนี้ไง ก็ตรงเพื่อจะไม่ให้กิเลสมันเหยียบย่ำเราไง เวลาเรา
เคลื่อนไหวกต่างๆ ถ้าเราไม่มีสตินะ เห็นใหม่ ซากศพเดินได้ มันเห็นแล้วมันออก มันรู้ได้

แต่ของเรานี้ เราไม่รู้ตัวเอง พอเราไม่รู้ตัวเองนะเราก็ว่าเรามีสติสัมปชัญญะพร้อม เราก็มองว่าเราถูกต้อง ทำไมครูบาอาจารย์ท่านยังคอยเตือนเราล่ะ การเตือนนั้นบอกขุมทรัพย์นะ การเตือนนะ

ทำไมเราอยู่ด้วยกันนะ ทางโลกนะ มารยาทของสังคมนะเขาเห็นผิดเห็นอะไร เขาจะเก็บไว้นะ เขาไม่พูดหรอก เขาไปนิทาทกันลับหลัง คนนั้นนะไม่ใช่นะ คนนี้ไม่ดีอย่างนั้น แต่ที่เราเตือนกันตั้งแต่ครั้งแรก เราบอกถึงความผิดนะมันจะเป็นประโยชน์ไหม มันต้องเตือนต้องบอกเพื่อจะให้เราแก้ไขสิ่งที่ไม่ดีนะ นี่มิตรแท้!

มิตรแท้คอยบอกความผิดพลาดของเรา ไอ้คนเทียมมิตรต่างหากล่ะ แหม...ไปอยู่ต่อหน้ามันก็บอกว่า โอ้โฮ องค์กรนั้นก็ดี ภาวนาก็ดี สุขยอดเลยนะ ลับหลังนะมันกระที่บตายเลยนะ นี่ไง คนเทียมมิตรเห็นไหม

นี่เหมือนกัน ถ้ามีอะไรครูบาอาจารย์จะเตือนเรา ก็เตือนเราเพื่อเราจะได้แก้ไข ถ้าเราแก้ไขแล้วทำให้เราดีขึ้น จิตใจมันพัฒนาของมันขึ้น นี่ประสบการณ์ของจิต

จิตมันต้องมีประสบการณ์ของมัน มันจะพัฒนาการของมัน สมาธิก็เป็นสมาธิ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อปัปนาสมาธิ เห็นไหม ขณิกะเป็นอย่างไร อุปจาระเป็นอย่างไร อปัปนาเป็นอย่างไร อาการของมัน ความรู้สึกของมัน ผลของมัน นี่รับรู้หมดนะ

พอรับรู้แล้วถ้าเป็นอย่างนี้ เราจิต โอ้โฮ...วันนี้จะพักจิตนะ กำหนดพุทโธๆๆ จนเป็นอปัปนาเลย ว่าง.. มันสักแต่ว่ารู้.. จิตมันนิ่งเลย.. โอ้โฮ นี่สุขมาก แล้วผ่อนคลายออกมานะ รีบทำงานเลย เห็นไหม ทำงานหนักๆ เข้า มันก็เหนื่อยล้ามากเห็นไหม เข้าพักในสมาธิ พอพักในสมาธิแล้ว สดชื่นแล้วต้องออกมาทำงาน ต้องบังคับขยับออกทำงาน

เข้าไปพักในสมาธิ อู้ฮู มีความสุขมาก ภูมิมืดออกแล้วละ ภูจะอยู่กับมิ่ง นี่นิพพานๆ มันอยู่ไม่ได้ มันอยู่ไม่ได้หรอก เพราะมันฝืนธรรมชาติไง ธรรมชาติสิ เห็นไหม เราต้องมีการเคลื่อนไหว เราต้องมีการรับรู้ เราต้องมีอะไรต่างๆ มันจะไปอยู่ของมันอย่างนั้นได้อย่างไร ไม่ใช่มนุษย์หีนนะ

มนุษย์เห็นไหม เราอยากเป็นมนุษย์ เราเอาหินมาสลักให้เป็นมนุษย์แล้วก็วางไว้ อย่างนั้นนะ ตึกตาใจ ไม่ต้องกินไม่ต้องอยู่ มันก็อยู่อย่างนั้นตลอดไปไง จิตจะไปอยู่ใน

สมาธิอย่างนั้นไม่ได้ ! ไม่ได้ด้วยตัวมันเอง มันต้องคลายออกมาธรรมดา ถ้ามันคลาย
ออกมาธรรมดา พอคลายออกมาแล้ว ถ้าไม่วิปัสสนา ไม่ใช่ปัญญาขึ้นไปนี้ มันจะทรงตัว
ของมันเองได้อย่างไร อยู่สมาธิอย่างเดียวได้อย่างไร

แต่ถ้าเข้าไปในสมาธิ ได้พักในสมาธิบ้างนะ มันเป็นเรื่องอยู่เครื่องอาศัยเห็น
ใหม่ มันพอยู่พอกิน เป็นที่พักอาศัย พอออกมาแล้วต้องทำงาน พระพุทธเจ้าท่านสอน
ตรงนี้ !

ออกจากสมาธินี้ เวลาเราออกจากสมาธิเห็นใหม่ ออกจากอัปนาออกมาแล้วนี่
ออกจากอัปนามานะ มันคลายตัวออก คลายตัวออกคือการรับรู้ ความรับรู้ที่ใช้ปัญญา
ได้คืออุปจาระ

อุปจาระนี้รับรู้ในสิ่งใด ก็รับรู้ในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม เอากาย เวทนา จิต
ธรรม มาตีแผ่ ตีแผ่เพื่ออะไร ตีแผ่เพื่อสอนหัวใจใจ นี้กาย เวทนา จิต ธรรม นี้มันเป็นของ
จริงหรือของปลอม

มึงทำไมโง่งขนาดนี้ มึงทำไมยึดมันถือมันขนาดนี้ โอ้หัวใจทำไมยึดมันมันมากนักร
มันแก้กันที่หัวใจ มันไม่ได้แก้กันที่ปล่อยวางข้างนอกหรอก มันปล่อยวางที่หัวใจ แล้ว
มันตีแผ่ออกมาเพราะอะไร เพราะมันมีสมาธิ มีหลักมีเกณฑ์ของมัน มันอิมเต็มของมัน มี
กำลังของมัน ความรู้สึกต่างกันอย่าง

ถ้าความรู้สึกนะเห็นใหม่ คุณติ ถ้าเราปฏิบัติกันไม่ได้นะ เจ็บปวดเจ็บช้ำนะ โอ้โฮ
ปฏิบัติแล้วไม่ได้เลย ทุกข์ยากมากเลย แต่เวลาจิตสงบนะ โอ้โฮ สุขมากๆ ทำไมมัน
ต่างกันนะ

จิตสงบความรู้สึกมันก็ต่างกับจิตฟุ้งซ่าน เวลาจิตฟุ้งซ่านๆ ก็ทุกข์ยากมากเลย
เวลาจิตสงบมันก็แตกต่าง นี่ผลแตกต่างของสมาธิกับไม่มีสมาธิมันก็แตกต่างแล้ว แล้ว
เวลาออกมาตีแผ่ให้รับรู้ ขนาดทำความแตกต่างเห็นใหม่

ความแตกต่างคืออะไร คือมันไม่เหมือนกัน แล้วสมาธินี้ ที่มันเข้าสมาธิ ว่างๆ
ว่างๆ อยู่นี้ เวลามันออกมาคลี่คลาย กาย เวทนา จิต ธรรม เวลามันคลี่คลายออกไปแล้ว

มันปล่อยวางนี่ นี่เป็นผลของที่เข้าสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปนาสมาธิ อัปนาสมาธิกับผลที่มันพิจารณาแล้วมันปล่อยวาง มันต่างกันอย่างไร

ผลมันมีความแตกต่างเห็นใหม่ มันแตกต่างๆ มันถึง อ้อ เข้าไปนอนตายอยู่ในสมาธิไม่ยอมทำงานนี่ไง พอออกไปทำงาน แล้วทำงานจนเกินไปไม่มีกำลัง มันก็...โอ...ไอนี่มันก็บ้าเกินไป ใช้ปัญญาจนเป็นบ้าเป็นหลังขึ้นมา มีแต่ทำงาน มันบ้าทั้ง ๒ ฝ่ายนะ มันบ้าทั้งนั้นแหละ แต่มันก็ต้องอาศัยความบ้านี้แหละมันจะหายจากบ้า

ถ้าเราคิดว่าไอนี่เป็นบ้า ไม่ทำอะไรเลยนะ โอโฮ มนุษย์หินใจ มนุษย์ตุ๊กตาเขาเกาะไว้แล้วไม่ต้องทำอะไรเลย อยู่เฉยๆ เป็นไปไม่ได้หรอก ! เราเกิดมาในวิภวภูณนะ นี่เป็นธรรมชาติ วิภวภูณนะเป็นธรรมชาติ มันเปลี่ยนแปลงไปโดยธรรมชาติ

นี่เราเอง เราต้องแก้ไขเรา แก้ไขเราที่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อแก้ไขเราเห็นใหม่ แก้ไขเรา พัฒนาเราขึ้นมานะ ศาสนาทายาทนะมันมาจากใจ ถ้าใจเป็นศาสนาทายาทนะ เทวดา อินทร์ พรหม สาธุการนะ เพราะอะไร เพราะในพุทธศาสนาเราแก้จิต

ถ้าจิตมันมีวิชา จิตนี้เกิดจากปฏิสนธิจิต เกิดอวิชา มันไปเกิดเป็นพรหมนะ มันก็เกิดแล้วก็มีอายุขัย เว้นไว้แต่อนาคามี ๕ ชั้น อนาคามี ๕ ชั้นนะเป็นหมื่นๆ ปีมันจะสุกไปข้างหน้า อนาคามี ๕ ชั้น ต่ำกว่านั้นมานะมันก็เวียนตายเวียนเกิดทั้งนั้นนะ เวียนตายเวียนเกิดเห็นใหม่

เราว่าจิตมันมีนิพพานอยู่ในหัวใจแล้วนะ ไม่มีหรอก ถ้าจิตมันมีนิพพานอยู่ในหัวใจแล้วนะ มันต้องได้ถึงนิพพานสิ นี่การประพฤติปฏิบัติมันไม่มีเลย ทุกคนต้องประพฤติปฏิบัติหมด มันเกิดจากเหตุ เหตุนี้ทำไป แต่จิตนี้มันไม่เคยตาย ชาติรู้นี้ไม่เคยตาย สันตตินี้ไม่เคยตายนี้ถูกต้อง !

จิตนี้มันจะเวียนตายเวียนเกิด ไม่บอบสลาย ไม่มีการตาย จะลงตกนรกอเวจี จะกี่หมื่น กี่ล้าน ก็แสนปีนี่ไม่มีวันตาย ไม่มีทางตาย มันเปลี่ยนแปลงของมันไปอย่างนั้น แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเพราะเราเชื่อในพระพุทธศาสนา มันมีเหตุมีผลของมัน มีศีลสมาธิ ปัญญา ขึ้นไปแก้ไข แยกแยะออกมา

แล้วว่าพอจิตมันแวบไปเห็นนิพพาน ไม่มีทาง ! เป็นไปไม่ได้ ! เข้ากระแสต่างหาก เวลาคนเป็นโสดาบันนี้ เขาเรียกเข้ากระแสนิพพาน

คำว่ากระแสนิพพาน ตัวจิตเห็นใหม่ ตัวจิต ปุณฺณจิตตึบๆ นี้ จิตนี้มันเวียนไปในวิภูฏะ นี้จิตเป็นธรรมชาติ สรรพสิ่งเป็นธรรมชาติ ไซ้ ! เป็นธรรมชาติของกิเลสใจ เป็นธรรมชาติของกิเลสที่มันเวียนตายเวียนเกิดเป็นธรรมชาติของมัน

แต่เวลาเราเกิดมาในพุทธศาสนาแล้วเราแก้ไขของเรา เราปฏิบัติของเรา แล้วจิตมันแก้ไขของมันถึงที่สุดนะเห็นใหม่ ถึงที่สุดจิตสงบขึ้นไปแล้วออกใช้วิปัสสนา นี้วิปัสสนาแล้วกลับไปพักในความสงบ แล้วออกมาเป็นวิปัสสนาด้วยมรรค ๘ เห็นใหม่ เกิดมรรค ๘ เกิดญาณ เกิดปัญญา เกิดสมาธิ ญาณในสมาธิ วิชานในสมาธิ ญาณในสมาธิ เกิดญาณ เกิดแสงสว่าง เกิดต่างๆ กระบวนการของมันเกิด

เกิดที่ไหน เพราะจิตมันทำงาน เพราะจิตเกิดที่จิต จิตมันเป็นโสดาบันมันเข้ากระแสที่จิต เข้ากระแสไม่เห็นนิพพาน เห็นนิพพานนี้มันเป็นการสอนของลัทธิหนึ่งว่าไปเที่ยวนิพพานๆ เห็นนิพพาน ไม่มี ! ไม่มี ! ไม่มีเห็นนิพพานหรอก

แม้แต่ครูบาอาจารย์ทางปริยัติเขาบอกเห็นใหม่ นิพพานคิบบๆ นิพพานของคนมีกิเลสเห็นใหม่ ใอันนั้นคือสมาธิ เพราะเข้าสงบนี้นิพพานของคนมีกิเลส เข้าไปพักใจ เป็นนิพพานของคน นิพพานคิบบๆ นิพพานสุกๆ ไม่ใช่ !

นิพพานคิบบคือสุปาภิเสสนิพพาน คือพระอรหันต์ที่มีชีวิตอยู่..

นิพพานสุกคือพระอรหันต์ที่ตายไป..

สุปาภิเสสนิพพานคือนิพพานคิบบ คือนิพพานที่ยังมีชีวิตอยู่นี้ แต่เวลาตายไปเห็นใหม่ จิตมันเป็นนิพพานอยู่แล้ว สุปาภิเสสนิพพานคือจิตมันพ้นจากกิเลสแล้ว เป็นพระอรหันต์ที่มีชีวิตอยู่แบบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔๕ ปีนั้น เวลาตายเห็นใหม่ นิพพานคิบบๆ นี้มันยังเห็นกันอยู่ นิพพานแล้วคือนิพพาน แล้วเวลาตายนี้ไม่มีนิพพานอีกแล้ว เพราะธรรมนี้ออกจากหัวใจนี้ไปก็จบ เพราะไม่มีร่างกายนี้แล้ว ไม่มีสิ่งต่างๆ ที่ต้องสื่อสารกับโลกอีกแล้ว

นิพพานสุข นิพพานดิบ นี่ในพระไตรปิฎกบอกอยู่ นิพพานดิบ นิพพานสุข แต่เราก็มາตีค่ากัน นิพพานดิบก็คือเข้าสมาธิ มันสมาธินะ ไม่เห็นหรือ เห็นนิพพานเป็นนิพพาน ไม่จริง !

เพียงแต่มันไม่มีใครพิสูจน์นะสิ มันพูดอยู่ข้างเดียวนะ คนพูดมันก็เห็นไปอย่างนั้นนะเห็นไหม นี่พูดถึงการฝึกจิตนะ ถ้าเราฝึกจิตแล้วถ้าเข้าถึงกระแส จิตมันเข้าถึงกระแส

จิตเข้ากระแสคือเป็นพระโสดาบัน พอเข้ากระแสมันเหนือธรรมชาติ ๑ ใน ๔ ถ้าพระสกิทาคามีก็เหนือธรรมชาติ ๒ ใน ๔ พระอนาคามีก็เหนือธรรมชาติ ๓ ใน ๔ แต่ถ้าเป็นพระอรหันต์นะเหนือธรรมชาติหมดเลย ไม่มีอีกแล้ว

เขาบอกว่า “ไม่มีอะไรสักอย่าง” พอบอกว่าไม่มีอะไรสักอย่าง ตอบไม่ถูกอีก ! ไม่มีอะไรสักอย่าง ไม่มีอะไรสักอย่างคือจิตหนึ่ง โห.. เวิร์กกลับมาที่สมาธิอีก

ถ้าจิตมันเป็นเองนะ จิตเป็นซะเอง พระไตรปิฎกเป็นทฤษฎี พระไตรปิฎกนะ สาธุ..ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราก็ศึกษามาเนีย ชีวิตเราทั้งชีวิตนะ เราก็คงมาเนีย ถ้าเราไม่มีพระพุทธศาสนาบวชพระเนียใครเป็นคนวางรากฐานไว้ นี่มรดกตกทอดขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งนั้น

เราดำรงชีวิตของเราอยู่นี้ เพราะธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราสาวก สาวกะ รื้อสัตว์ขนสัตว์ ทำนวางกรรมวินัยไว้จนเรามาดำรงชีวิตของเราเนี่ย ถ้าเราไม่เคารพเราจะกตัญญูอย่างนั้นเชียวหรือ เราจะเนรคุณอย่างนั้น.. ไม่ใช่เนรคุณ แต่เวลาเราแสดงธรรมนะ ธรรมมันต้องขึ้นมาจากศาสนทายาท ต้องเกิดขึ้นมาจากหัวใจ ต้องเกิดขึ้นมาจากความจริงอันนั้น

ถ้าหัวใจนี้ยังไม่เกิดขึ้นมาจากความจริงอันนั้น จะไปก๊อปปี้มา จะไปจำมาอย่างนั้น ประสบการณ์ของจิตไม่มี แล้วอย่างนั้นเป็นธรรมๆ ใช้ไม่ได้ ! เราจะเป็นอย่างที่ใช้อย่างไม่ได้ หรือจะเป็นพระที่ใช้ได้ พระที่ใช้ได้มันจะมีอาวุธ มันจะมีความจริงของมัน มันจะเป็นประโยชน์กับมัน ศาสนทายาทจะเกิดที่นี่

เราต้องทำของเรา ประสบการณ์ทางจิตนะ เราอยู่ด้วยกัน การอยู่ด้วยกันมันเป็น ประสบการณ์อันหนึ่ง เวลาเราต้องพลัดพรากจากกันไป ทุกคนต้องมีธุระปะปัง ทุกคน ต้องมีความจำเป็นของชีวิต มันเรื่องธรรมดา มันเรื่องธรรมดาละ ฉะนั้นเรารักษาใจของเรา ทำใจของเราให้มั่นคงของเราเพื่ออยู่กับเรา

ถ้าเรามั่นคงของเราละ ทุกอย่าง ศาสนาทายาทเกิดตรงนี้ ร่มไม้เห็นใหม่ ร่มไม้ที่มี ร่มเงาจะเขาจะพักพาอาศัยนะ นกถามันก็ได้อาศัยด้วย อัตตา หิ อัตตโน นาโถ ตนเป็นที่ พึ่งแห่งตนเห็นใหม่ ตั้งแต่เข้ากระแส จนถึงสภิกาคามี อนาคามีขึ้นไปถึงที่สุดเห็นใหม่

ไม่หลักเห็นใหม่ ต้นหลักมันปักลงดิน ไม่หวั่นไหวกับลมพัด ไม่หวั่นไหวกับ พายุต่างๆ ไม่หวั่นไหวกับโลกธาตุต่างๆ เลย ไม่หวั่นไหวกับโลกธรรมต่างๆ เราต้องทำ ตรงนี้ขึ้นมาเพื่อความมั่นคงของศาสนานะ เพื่อความมั่นคงของชีวิต อันแรกที่สุดเพื่อ ความสุขของเราก่อน เพื่อความสุข เพื่อความพ้นจากทุกข์ ถ้าจิตมันพ้นจากทุกข์แล้วมัน จะรู้ว่าการพ้นจากทุกข์นั้นคืออะไร แล้วชีวิตที่เหลืออยู่นี้มันจะทำอะไร

เหลือนี้มันรอวันเวลาไป รอวันเวลาให้จบกันสักที แล้วไม่เกิดอีก ไม่มีอีกแล้ว ไม่มีอะไรสักอย่าง ! แต่ถ้าเราไม่ทำของเราละ อันนี้ก็ทุกข์ ข้างหน้าก็จะทุกข์นะ มีทุกอย่าง พร้อมเลย หลวงปู่คุณุญท์ท่านบอกว่า “ไม่เหลืออะไรสักอย่าง ไม่มีสิ่งใดๆ เลย” นิพพานจบ ลีน เอวัง